

שירת הארץ והמקדש

שמות טו' - "נחית בחסדך עם זו גאלת, נהלת בעזך אל נוח קדשך. שמעו עמים ירגזון, חיל אחז יושבי פלשת, אז נבהלו אלופי אדום, אילי מואב יאחזמו רעד, נמוגו כל יושבי כנען. תפול עליהם אימתה ופחד, בגדול זרועך ידמו כאבן, עד יעבור עמך ד', עד יעבור עם זו קנית. תביאמו ותטעמו בהר נחלתך, מכון לשבתך פעלת ד', מקדש, ד' כוננו ידך.

רש"י - מכון לשבתך: מקדש של מטה מכון כנגד כסא של מעלה אשר פעלת. מקדש: ע"ש

ספורנו - תבאמו ותטעמו: שלא יגלו ממנה. בהר נחלתך: בהר הבית שנאמר עליו בהר ה' יראה.

שמות טו' - "עזי וזמרת י-ה.. זה א-לי ואנוהו.."

רש"י - זה א-לי - בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע, ראתה שפחה על הים, מה שלא ראו נביאים. ואנוהו - אונקלוס תרגם לשון נוח.. דבר אחר, ואנוהו, לשון נוי, אספר נוי ושבחו לבאי עולם, כגון (שה"ש ה') מה דורך מדוד, דודי צח ואדום, וכל הענין. אלקי אבי - הוא זה וארוממנהו. אלקי אבי, לא אני תחלת הקדושה, אלא מוחזקת ועומדת לי הקדושה ואלקותו עלי, מימי אבותי.

סוכה מה. - .תקעו והריעו ותקעו. בכל יום מקיפין את המזבח פעם אחת, ואומרים אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא. רבי יהודה אומר: אני והו הושיעה נא. ואותו היום מקיפין את המזבח שבע פעמים...

רש"י - אני והו - בגימטריא: אנא ה', ועוד: משבעים ושתים שמות הן, הנקובים בשלש מקראות הסמוכין בפרשת ויהי בשלח(פס' יט-כא): ויסע וגו' ויבא בין מחנה, ויט משה את ידו, ושלשתן בני שבעים ושתים אותיות, ומהן שם המפורש: אות ראשונה של פסוק ראשון, ואחרונה של אמצעי, וראשונה של אחרון, וכן בזה הסדר כולן, השם הראשון והו.. ושם השלשים ושבע הוא אני..

זוהר בשלח נט: - תפול עליהם אימתה ופחד.. אימה מבעי ליה מאי אימתה.. אמר רבי שמעון כלומר דחילו דשכינתא.

מכילתא דר' ישמעאל בשלח ג' - מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו ר' ישמעאל אומר מה תצעק אלי, בזכות ירושלם אני אקרע להם את הים שנ' עורי עורי לבשי עוזך ציון לבשי בגדי תפארתך ירושלים עיר הקדש כי לא יוסיף יבא בך עוד ערל וטמא (ישעיה נב א) ואומר עורי עורי לבשי עוז זרוע ה' עורי כימי קדם דורות עולמים הלא את היא המחצבת רהב מחוללת תנין הלא את היא המחרבת ים מי תהום רבה השמה מעמקי ים דרך לעבור גאולים (ישעיהו נא).

אם הבנים שמחה הקדמה א' - ראיתי במכתב שכתב רבינו בעל התניא לרבינו מברדיטשוב, זכותם תגן עלינו, בשנת תקס"ב, בעת שבשרו שיצא לחפשי ממאסרו בפטרבורג, וז"ל: 'אגידה ואדברה עצמו מספר, כי הפליא והגדיל ה' לעשות בארץ, ומי אנכי שפל אנשים כמוני, שהביאני ה' עד הלום, שנתגדל ונתקדש שם שמים על ידי וכו', אך מאת ד' היתה זאת, לגלגל זכות על ידינו בזכות הארץ הקדושה ויושביה, היא שעמדה לנו ותעמוד לנו בכל עת, להרחיב לנו מצר ולחלצינו ממצר'. כתיב: וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור.. ברש"י.. למה נמנו אחרנית? כלומר, כדאי הוא יעקב הקטן לכך, ואם אינו כדאי הרי יצחק עימו, ואם אינו כדאי הרי אברהם עמו.. ועפ"ז יש להוסיף, דאף אם כולם אינם כדאיים.. אבל והארץ אזכור, דזכות ארץ ישראל תחלצם ממצר..

אגרות הראי"ה שיא' - .. על ידי מה שנחזק את הישוב ההולך ואור בעזרת ד', ויתרבו אחינו העולים לישוב את ארץ הקודש, יצמח אור גאולה וישועה, וסוף כל המורדים והפושעים לשוב בתשובה שלמה, מתוך אהבה ושמחה, על ידי שפע קדושת ארץ הקודש שתשפיע עליהם, על ידי סיוען של תלמידי חכמים עובדי ד' ואוהבי ישראל באמת, שיתהלכו עמהם בנחת ואהבה..!

הקדמה לליקוטי מוהר"ן - .. וביותר על הכל נתעלה ונתקדש בקדושה נוראה ועצומה על ידי קדושת ארץ ישראל, אשר השליך נפשו מנגד ונסע לארץ הקדושה בשעת מלחמה וכו', כי התורה שגילה אחר ארץ ישראל בכמה מעלות עד אין שעור מתעלית ושגבה מהתורה שגילה מקודם, כי אמנם גם מקודם תורתו הקדושה האירה פני תבל.. אולם כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכי תורתו שגילה לאחר ארץ ישראל מדרכי תורתו שגילה מקודם, כאשר שמענו מפיו הקדוש בפרוש כמה פעמים. וכל הספר רובו ככולו הוא מהתורה שגילה לאחר שהיה בארץ ישראל..!

ויקרא יח' כח' - "ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם".

אורות התשובה יב' יב' - עד בוא התור, שמתעוררים עדיני לב חמושים בכח צדקת ד', והם עולים עד ראש הפסגה של מקור טהרת המחשבה, ומתעמקים בתוכיותה, מכניסים בה את הטוהר שבנשמתם, את כוונותיהם העדינות ומחשבותיהם הזכות. ומתוך כך, זו המחשבה הכללית בעצמה, שמפני מכאוביה הרוחניים, מדקירת הקוצים הסובבים אותה, היא מוטלת עייפה בחולשת כח, בתרדמת מות, וכמעט באין רוח חיים, מתעוררת היא ומתחלת להשפיע על כל הנגשים אליה טל חיים בהוד גבורה מפנימיותה, ואז מתעלים בעלויה כל הדבקים בה.

ישראל ותחיתו ל' - החוש הרוחני רואה אבוקת ישראל עולה, מארץ ישראל פורח הכל. אוצר גרעיני הנשמות של כל ישראל שמה הוא, "מציון מכלל יופי". כל יחיד ויחיד שבישראל יש לו גרעינו בארץ ישראל, שהוא עצור בפנימיות רוחו בעוצם תשוקה ואהבה, אם היא גלויה או מסותרת זהו רק חלוק דרגאי, אבל הקישור הנשמתי ישנו..

שפת אמת שלח תרמה' - .. הם היו הדור שקיבלו התורה מהר סיני. וכניסת ארץ ישראל הי' תיקון הבריאה כענין שאמרו חז"ל מ"ט פתח בבראשית, כח מעשיו הגיד לעמו כו'. וזה הארת התורה שהיא תוך מעשה בראשית והיא מעלה רמה וע"ז נאמר מה רב טובך אשר צפנת ולכן קשה מאוד לתקן מלה דקיימא בעובדא כדאיתא בזוה"ק תרומה. והראי' שהרי היו מוכנים לקבלת התורה ברצון שלם שהקדימו נעשה לנשמע ולבחי' א"י הי' קשה להם לבוא. ובאמת עדיין הי' הארץ תחת יד כנען ולכן הי' עוד הקליפה מסתרת הקדושה. ולכן נראה כי לא השיגו המרגלים לראות טוב הארץ כדכתיב אם יראו כו' משמע שהמרגלים לא ראוה זולת יהושע וכלב אמרו טובה הארץ כו' אם חפץ בנו כו' ונתנה לנו דייקא. הגם שעדיין אינו בהתגלות הבינו שיש בה טוב הגנוז.

אורות ישראל ט' ט' - מצוה לטעום בפה מלא מתענוג מתיקות זיו הקדושה הרעננה של ארץ ישראל. למען תינקו ושבעתם משוד תנחומיה, למען תמוצו והתענגתם מזיז כבודה (ישעיהו סו' יא'). וצריכים להודיע לכל העולם כולו, לעלובי הגלות האפלה, כי הצינור של החיים המלאים שפע אור ונעימות קדושה של ארץ חמדתו החל להפתח.. ארץ נעימה דורשת היא את בניה, פושטת היא את זרועותיה אליהם באהבה, על כל פשעים היא מכסה באהבתה. שובו שובו, בנים גולים, בנים נדחים, לחיק אימכם, שובו וזכרו א-ל חיים מחוללכם, זכרו נעימות מתיקות עוז אהבתו... ואם ראשית הגילוי רק קוי אור דקים אנו רואים, במהרה תפרוץ האורה, מלא רוחב ארצנו, עמנו א--ל.

שפת אמת קדושים תרלח' - כח הנטיעה ניתן לבני' שיכולין לנטוע ולדבק כ"ד לשורשו בכח התורה. וז"ש וחיי עולם נטע בתוכינו. ונטעתם כל עץ מאכל לראות לבטל כל דבר לשורשו והיא עיקר בחי' ארץ ישראל וע"ז מבקשין ותטענו בגבולנו. שבוע טוב ומבורך.